

RAJALEIDJA KESKUS ON ABIKS LAPSE KOOLIKÜPSUSE HINDAMISEL

Ave Ojasalu – Ida-Virumaa Rajaleidja keskuse eripedagoog

On saabumas kevad ja üsna paljudes kodudes vaetakse lapse kooli minemise küsimusi. Koolitee alustamine on lapsele suur muutus ja on eriti oluline, et lapsed oleksid kooliküpsed.

KOOLI ÕIGEL AJAL

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse järgi on koolikohustuslik isik, kes on saanud **enne** käesoleva aasta **1. oktoobrit** seitsmeaastaseks. Enamik seitsmeaastastest on kooliküpsed. Kui lapsega tegelevad täiskasvanud (lapsevanemad, õpetajad) on märganud, et lapsele tekitab raskusi näiteks tähtede ja numbrite õppimine, puudub huvi õpitegevusteks või on raskusi enesekontrolli ja käitumisega, võib tekkida mitmeid küsimusi. Kas laps on ikka kooliküps? Kas ta saab koolis hakkama? On see lapse eripära? Need on õigustatud küsimused ning siis võib pöörduda koolivalmiduse hindamiseks Ida-Virumaa Rajaleidja keskusesse.

Kui vanemad ja õpetajad on ühte meelt ning leiavad, et kooli on veel vara minna, siis tuleb kindlasti pöörduda Rajaleidja keskusesse nõustamiskomisjoni poole koolipikenduse saamiseks.

KOOLI HILJEM EHK KOOLIPIKENDUS

Kui laps pole saavutanud õpingute alustamiseks vajalikku koolivalmidust, võib nõustamiskomisjoni soovitusel asuda koolikohustust täitma ühe õppeaasta võrra hiljem. Sotsiaalministri määruse „Koolikohustuse edasilükkamise taotluse esitamise ja rahuldamise kord“ alusel saab vanem (eestkostja) **nõustamiskomisjonile** esitada **avalduse/taotluse** alates jooksva aasta **1. märtsist kuni 1. augustini**. Lõpliku otsuse lapse koolikohustuse täitmise edasilükkamise kohta peab nõustamiskomisjon tegema hiljemalt 31. augustiks ning teavitama sellest kirjalikult lapse elukohajärgset valla- või linnavalitsust ning vanemat (eestkostjat). Tasub eraldi märkida, et koolikohustuse täitmise edasilükkamise taotlus rahuldatakse vaid sel juhul, kui lapsevanem (eestkostja) *tagab lapse alushariduse omandamise lasteaias kuni kooliminekuni*.

Enne koolipikenduse soovitusel andmist kaalutakse võimalust, et laps alustab kooliteed, kuid talle rakendatakse koheselt vajalikud tugimeetmed ja/või sobiv õppekava.

KOOLI NOOREMALT

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele on koolikohustuslikust east **nooremal** lapsel võimalus alustada põhihariduse omandamist elukohajärgses koolis, kui **nõustamiskomisjon või lasteasutus** on hinnanud lapse koolivalmidust. Lapsevanem teavitab valla- või linnavalitsust õppima asumise soovist **enne käimasoleva aasta 1. maid**. Kui vanem teavitab valla- või linnavalitsust õppima asumise soovist pärast käimasoleva aasta 1. maid, võib elukohajärgne kool võtta selle lapse õpilaseks vastu vaba õppekoha olemasolul koolis.

Siinkohal on vajalik rõhutada, et eriti oluline dokument kooli minekul on lapse **koolivalmiduskaart**, mis koostatakse lasteaias **igale** kooliks valmistuvale **lapsele**. Lasteaiaõpetajad on märkinud kaarti lapse tugevad ja arendamist vajavad küljed ning andnud ka konkreetset sönastatud hinnangu lapse kooliküpsuse kohta. Kui kooli hakkab minema koolikohustuslikust east noorem laps, siis on tema jaoks ka kindlasti vajalik koostada

koolivalmiduskaart, kus kajastub hinnang kooliküpsuse kohta. Kui lasteaias on hinnatud laps kooliküpsuks, siis vastava infoga koolivalmiduskaardil võetakse laps kooli vastu. Aeg-ajalt tekib koolis näiteks ettevalmistusrühmas probleeme lastega, keda lasteaias on hinnatud kooliküpsuteks, kuid pedagoogide hinnangul mitte. Selliste erimeelsuste korral on soovitatav suunata lapsevanem Rajaleidja keskusesse lapse koolivalmiduse hindamiseks. Samuti peavad Rajaleidja keskusesse pöörduma kõik lapsed, kes pole lasteaias käinud ning keda soovitakse nooremalt kooli panna.

Lisame nõustamiskomisjoni jaoks vajalike dokumentide loetelu:

- 1) lapse isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või -tõendi) koopia;
- 2) lapsevanema (eestkostja) isikut tõendava dokumendi koopia;
- 3) koolieelses lasteasutuses käiva lapse koolivalmiduskaart (või individuaalse arengu jälgimise kaart);
- 4) perearsti või eriarsti või muu spetsialisti hinnang, kui see on vajalik haridusliku erivajaduse täpsustamiseks;
- 5) rehabilitatsiooniplaani olemasolul selle koopia.

SA Innove Ida-Virumaa Rajaleidja keskuse kontaktid:

Infotelefon 735 0700

Aadress: Keskväljak 4, 41531 Jõhvi (kaubanduskeskus Tsentraal, III korrus)

Dokumentide vastuvõtmine ja väljastamine: E–N 9.00–17.00, R 9.00–15.00

Kokkuleppel on nõustamine võimalik ka muudel aegadel